

DE NIEUWE HANDREIKING

“De Paardenhouderij in

• In 2006 publiceerde de Sectorraad Paarden (SRP) in samenwerking met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) de Handreiking Paardenhouderij en Ruimtelijke Ordening. De Handreiking werd in februari 2009 herzien. Als gevolg van veranderde wet- en regelgeving, zoals de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), maar ook recente jurisprudentie, is de Handreiking opnieuw geactualiseerd. De Handreiking biedt zowel de ondernemer als de overheid veel informatie bij het aanvragen en verlenen van vergunningen.

De betekenis van de paardenhouderij voor het buitengebied wordt inmiddels algemeen onderkend, want ook op economisch vlak speelt de Nederlandse paardenfokkerij wereldwijd een belangrijke rol. De Handreiking is een belangrijk instrument waarmee het bevoegd gezag bij het rijk, de provincie en de gemeenten het ruimtelijk beleid voor de paardenhouderij kan vormgeven. Daarnaast dient het als informatiebron voor de paardensector zelf en de partijen die in deze sector werkzaam zijn.

ONTWIKKELING VAN DE HANDREIKING

De Handreiking “De Paardenhouderij in het Omgevingsrecht” is een nieuwe versie van de eerdere publicatie “Paardenhouderij en Ruimtelijke Ordening”. De

Handreiking is destijds ontstaan vanuit de behoefte van gemeenten om een handreiking te hebben hoe om te gaan met de paardenhouderij. Nu de Handreiking in de afgelopen jaren een belangrijke status heeft verworven maken niet alleen het bevoegd gezag maar ook de rechterlijke macht veelvuldig gebruik van dit document. Reden om een nieuwe versie uit te geven die in overeenstemming is met de huidige wet- en regelgeving. De Handreiking is

Foto: Shutterstock

namelijk onmisbaar geworden voor iedereen die in het omgevingsrecht direct of indirect bij de paardenhouderij betrokken is. De belangrijkste verandering in de nieuwe Handreiking is de introductie van de Wabo die op 1 oktober 2010 in werking trad. Met de komst van deze wet zijn de bouwvergunning, de aanlegvergunning, maar ook de ontheffing van het bestemmingsplan verdwenen en geïntegreerd in

de integrale omgevingsvergunning. De Wabo verklaart overigens ook waarom de naam van de Handreiking is veranderd in de Handreiking “De Paardenhouderij in het Omgevingsrecht”.

DE VERANDERINGEN OP HET PLATTELAND

Traditionele landbouw en veehouderij nemen in aantallen sterk af door schaalvergroting maar

het Omgevingsrecht”

ook doordat ieder jaar agrarische bedrijven stoppen of zich in het buitenland vestigen, waardoor de betekenis van de paardenhouderij voor het platteland toeneemt.

Veel agrarische bedrijven zijn in de afgelopen jaren overgestapt op het houden van paarden. Daarbij kent de paardenhouderij verschillende verschijningsvormen. Een relatief klein aantal valt onder de agrarische bestemming en dat zijn de bedrijven die zich uitsluitend bezighouden met het fokken en opfokken van paarden, hengstenhouderijen of bedrijven waar paarden voor de melkproductie worden gehouden. Het voortbrengen van agrarische producten staat bij deze bedrijven voorop. De meeste hippische bedrijven hebben echter geen zuiver agrarisch karakter zoals trainings- en africhtingsstallen, al dan niet onderdeel van een fok- en opfokstal, sportstallen, handelstallen en pensionstallen. Voor deze bedrijven pleit de Handreiking voor verruiming van de agrarische bestemming.

OPFOKBEDRIJVEN

Anders dan in de voorgaande versies van de Handreiking, nemen de zogenaamde opfokbedrijven een bijzondere plaats in. Het is namelijk inmiddels vaste rechtspraak dat het opfokken van elders gefokte paarden geen agrarisch bedrijf is, omdat dan geen sprake is van het voortbrengen van agrarische producten. Ook voor deze bedrijven wordt aanbevolen de agrarische bestemming te verruimen.

Naast het verruimen van de agrarische bestemming, bestaat ook de mogelijkheid te kiezen voor een specifieke bestemming ‘paardenhouderij’. Deze bestemming kan gebruikt worden voor maneges, maar ook voor andere vormen van paardenhouderij. Door het laten vervallen van het onderscheid in agrarische- en niet-agrarische paardenhouderij en het verruimen van de agrarische bestemming, wordt aan de paardenhouderij een zelfstandige plaats geboden.

RUIMTELIJKE ORDENING

De Handreiking is mede geschreven om te kunnen vaststellen of een locatie geschikt is om een paardenhouderij te exploiteren. Voor het bevoegd gezag is het vaak moeilijk om te bepalen waar een paardenhouderij zich goed kan vestigen, rekening houdend met bijkomende zaken zoals verkeer, geluidsoverlast en milieueisen. Verder kan de Handreiking een rol spelen bij het verlenen van een omgevingsvergunning of het opstellen van een bestemmingsplan. Het document kan door het bevoegd gezag als uitgangspunt worden genomen bij een beslissing op een aanvraag.

WET ALGEMENE BEPALINGEN OMGEVINGSRECHT

Waar in de oude Handreiking nog werd uitgegaan van de bouw- en milieuvergunning, wordt in de nieuwe Handreiking gesproken over de omgevingsvergunning. Met de komst van de Wabo zijn namelijk verschillende overheids toestemmingen opgegaan in de omgevingsvergunning. Dit heeft als voordeel dat voor een project dat uit meerdere activiteiten bestaat, maar één vergunningaanvraag hoeft te worden ingediend.

Zoals eerder besproken zijn de activiteiten in de paardenhouderij toegenomen. Voor agrarische bedrijven is de paardenhouderij een interessante activiteit geworden en andere bedrijven hebben zich hier volledig op toegelegd. Veel gemeenten weten echter niet

goed hoe zij om moeten gaan met de paardenhouderij. Dit leidt ertoe dat sommige gemeenten de paardenhouderij met open armen ontvangen, terwijl andere gemeenten er weinig tot niets van willen weten. Nu de verantwoordelijkheid voor de afstemming tussen verstedelijking en groene ruimte meer wordt overgelaten aan provincies en gemeenten kan de Handreiking een belangrijk hulpmiddel zijn voor zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming over de paardenhouderij.

DE OPBOUW VAN HET DOCUMENT

De opbouw van het document is zodanig dat het helderheid verschaft over de betekenis van de paardenhouderij voor het platteland. Daarnaast geeft het document informatie over de plaats van de paardenhouderij in ruimtelijke plannen. Ook wordt er uitgebreid stilgestaan bij het beoordelen van een aanvraag om omgevingsvergunning. De belangrijkste activiteiten waarvoor een ondernemer een omgevingsvergunning moet aanvragen, worden één voor één nader toegelicht.

Wanneer een hippische ondernemer zijn bedrijf wil uitbreiden, kan deze Handreiking als uitgangspunt dienen bij het aanvragen van een omgevingsvergunning. Voor een goede inpassing van de paardensector op het platteland, is een goede samenwerking tussen ondernemers en de overheid onontbeerlijk. Alleen door die samenwerking kunnen eisen en mogelijkheden goed op elkaar worden afgestemd. ●

De Handreiking is een uitgave van de Sectorraad Paarden (SRP) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). De Handreiking Paardenhouderij in het Omgevingsrecht is te downloaden op de website van de SRP, www.sectorraadpaarden.nl. Met dank aan Mr. A.P. Cornelissen en Mevr. Mr. M.I.J. Toonders, werkzaam bij Den Hollander Advocaten te Middelharnis, voor hun waardevolle uitleg over dit onderwerp.